

Od takrat jih pa ni bilo več v Sotesko. Mir so imeli graščinski in okoličani pred njimi.

Stric Boštjan so to povedali. Vstali so in šli v kočo. Mi pa smo se veseli razšli vsak na svoj dom.

Ludvik Koželj.

Zaspanček.

Breskvarjev Pepček vam je bil priden otrok! Najrajši je bil sam; govoril sam, pel sam, igral se sam. — Z vaškimi otroki je bil vedno vljuden in prijazen, — nikomur ni rekel žalbesede, ne storil nič žalega. Skrivaj se je poluglasno muzal tedaj, ko se je vaška otročád smejala na vse grlo. Pepček je bil tih, pohleven deček.

Čudno navado je pa le imel ta Pepček! Deček je grozno rad spal! — Zvečer je šel spat s kokošmi, zjutraj pa je spal dolgo, dolgo... Zaman si je prizadeval rdečegrebeni petelin z glasnim kukurikanjem, da bi zbudil zaspanca. Solnčece pa je na večer stalo še visoko na nebu, ko je Pepček že zlezal v posteljo, — in zjutraj je isto solnčece popilo že málone vso roso po solnčnih gričih in brdih, ko je Pepček še zeval in zdehal v postelji... Aj ta zaspanček! Šele ko je zaslišal ropotanje kuhače v loncu za žgance, ko je čul cvrčanje masti v ponvi, — tedaj je hipoma planil iz postelje, potegnil nase hlačice in hitel venkaj, da bi si umil zaspani obraz z mrzlo vodo. — Zatem je odmolil jutranjo molitev — in potem, aló, k mizi! Pri mizi, aj tam je bil pa prvi! — Dobro so mu šli v slast žganci, politi z mastjo in sladkim mlekom, — mimogrede vam na ušesa povem, da je preje izpraznil deček sam svojo skledico kakor tisti veliki možaki, ki so sedeli pri mizi ter zajemali iz velike sklede. Pa ti so imeli izvrsten ték — delali so že namreč od ranega jutra, a Pepček, ta zaspanček, pa se je ravnokar izkobacal iz postelje in je še skoro bolj udrihal po žgancih kakor utrujeni delavci.

No, povem naj vam, kako se je Pepček odvadil dolgega spanja.

V sosedni vasi, tam kjer je stala kraj visokega jagneda lepa kmetiška hiša, je imel Pepček deda, ali kakor tudi pravite: starega očeta. Tjakaj je zahajal kaj pogostoma, málone vsak dan je bil tam. Težko bi bilo določiti, ali je imel Pepček deda rajši — ali ded Pepčka. Dovolj bodi, če povemo, da je tudi ded zelo ljubil belolasega vnuka, da se je vsakrat smehljajal stavec, ko je z vélo roko gladił Pepčkove lase, ki so bili beli, prav tako beli kakor njegovi. — Rad je imel stavec dečka, rad mu je pripovedoval storije, včasih celo zapel pesemco:

Kukavica kuka
v zelenem gábrovji...
Pepček krave páse
v zelenem bukovji.

Nekega dne je Pepček ravno došel v vas k dedu, ko je ta krmil perutnino na dvorišču. Deček se je vedno bal koklje črnokapke, ki ga je nekoč razjarjena oključala, ko ji je hotel vzeti drobno pišče ter se malce poigrati z njim. Danes pa se mu je posrečila ta namera. Slep petelinček je prišel namreč prav blizu njegove noge, in huda koklja ni videla, kako se je Pepček tiho sklonil in pobral petelinčka. — Šele kó je petelinček žalostno začívkal na njegovih rokah, tedaj je koklja uvidela nevarnost ter glasno kokodakaje odvedla ostala piščeta.

On pa s petelinčkom! Jej, koliko sreča! Lahno mu je božal zlato perjice na vratu, da je petelinček zadovoljno čvrčal. In tisto na pol odprto očesce je pokrili popolnoma z belo kožico, da se je dečku zdelo, kot da je slepček zaspal na njegovem naročju.

»Ali mi daste tega petelinčka, ded?« vpraša dobrega deda ter skoro boječe pogleda po njem.

»Čemu ti bo? Ne vidiš, da je slep?«

»I — naj! Imel ga bom!«

»Hm, kakó ga boš pa krmil? Saj ti bo poginil od gladu.«

»O ne, ded, gotovo ne!« In izvlekel je iz hlačne-
nega žepa kos kruha ter pokazal, da zna spretno
krmiti slepe petelinčke.

»No, pa ga imej,« zasmejal se je ded.

Hej, kakó je poskočil Pepček. Kar proti domu
jo je vcvrl.

»Kam se ti pa tako mudi,« zakliče začuden
ded.

»Domov! — Mati so rekli, ko sem šel od doma,
da se peče zame pogača. Zda j bo gotovo že pečena.«

Bal se je menda, da bi se dedek ne premislili.

»No, pa pojdi v božjem imenu. Samo na pete-
linčka mi pazi, glej, da mu ne daš vroče pogače!«

»Bom, bom!« obljubi Pepček ter zadovoljno
kimaje oddirja s petelinčkom v naročju proti domu.
Da mu ni živalica medpotom na gajala, jo je dobro
zavil v višnjev predpasnik, katerega je imel prepasa-
nega po belih platnenih hlačicah.

Doma se je že hladila pogača na mizi, ko je
Pepček prisopihal s petelinčkom v sobo.

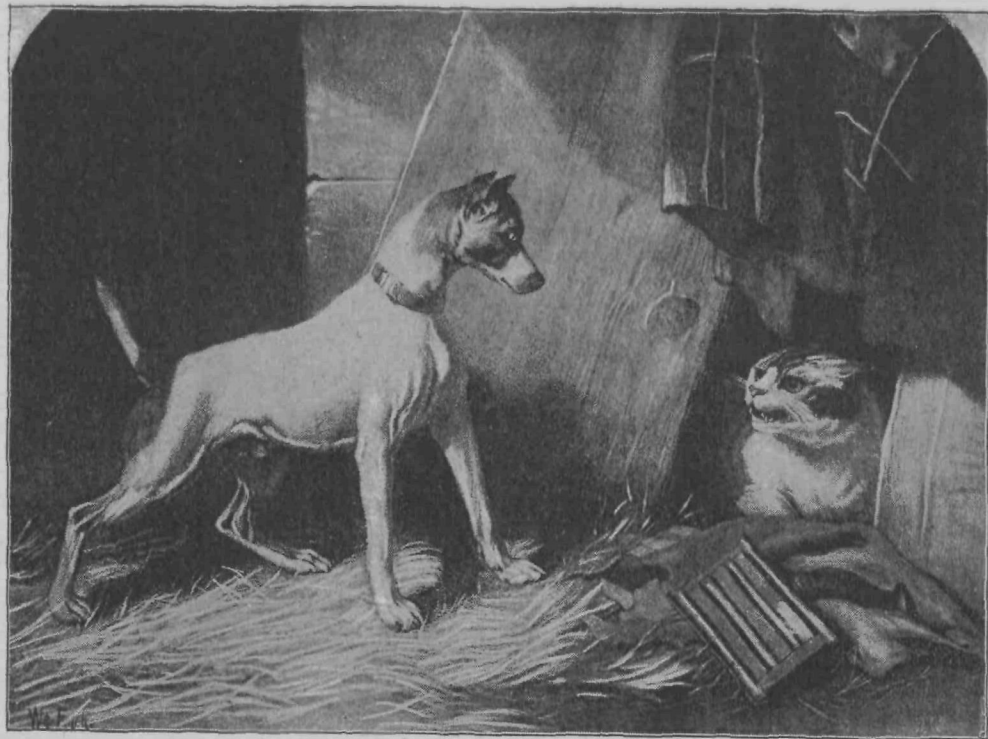
»Ej, ravno prav, pa ne bo treba pihati te reči!«
In prisedel je k mizi ter s petelinčkom delil bratovsko
tisto pogačo.

Omeniti je še treba, da je Pepček tistega dne
pokazal petelinčku vse igrače, od lesenega konjička
do rdeče piščalke; vse koticke, kjer se je igral; vse
je moral videti na pol dremajoči petelinček.

Ko se je naposled naveličal dolgega pripovedo-
vanja in razkazovanja — kaj menite, kaj je storil?
Legel je spat s petelinčkom v naročju. Ta se je
izpočetka še precej zadovoljil z novo posteljo, a
naposled, ko ga je deček povrhu pokrtil še z odejo,
da mu ne bo mraz, tedaj je nekaj časa brcal in
poredno na gajal pod odejo, a kmalu se umiril in za
njim tudi Pepček...

Solnce je stalo drugo jutro že visoko na nebu.
Domači petelin je že desetkrat prekoračil dvorišče,
ko se je Pepček zbudil. Prva njegova misel je bil
petelinček!

»O dobro jutro, petelinček! Vstati bo treba,
kajne?«

Huda nasprotnika.

In odvijal je odejo, pod katero je čepel njegov petelinček.

A strah in groza! Petelinček je bil že ves trd! — — — Napolzaprto oko je bilo stekleno in kljunček je imel odprt širje kakor včeraj, ko je jedel njegovo pogačo...

»Oôôô — petel... petelinček« — in deček je zajokal na vse grlo, videč, da je petelinček trd in mrzel. — Hipoma so stali mati ob postelji poprašujoč, kaj se je zgodilo.

»Aha, predolgo sta spala, ti in tvoj petelinček! Prevroče mu je bilo pod odejo, pa je poginil. Pomni dobro: kdor predolgo spi, le malo časa živi. Predolgo spanje je zdravju škodljivo. Le glej, da se še tebi ne zgodi enako!«

Pepček je zadušil solze. Uvidel je, da je sam ugonobil petelinčka. Neizmerno mu je bilo hudo. Kaj porekó ded?

Pa vendar je vse srečno izteklo. »No, saj je bil slep,« so mu rekli drugi dan dobri ded, »ni take nesreče. A tebi naj bo v pouk, da mora tudi s kokošmi vstati, kdor gre s kokošmi spat!«

In Pepček pomni te besede še danes, pa se tudi po njih ravna. Zdrav je na duši in telesu.

Rodomilka.

Ko bi znal!

Ko bi risati jaz znal,
tebe, Vinko, bi narisal;
ko bi pisati jaz znal,
tebe bi takoj opisal.

Pa ni barv na svetu vsem,
ki zaté bi dobre bile,
ni verig, ki bi takrat
te za mizo priklenile.

Pa peresa tudi ni,
ki bi tebe opisalo:
črka je le mrtva reč —
ti pa živ kot žrebe malo...

Slavko Slavič.

